

„Trendi könyvtárosok iskolája”:
Lokálpatriotizmus on- és offline

2016. július 7. 10:40 – 11.20

MAGYAR KÖNYVTÁROSOK EGYESÜLETE VÁNDORGYŰLÉS, VESZPRÉM
HELYISMERETI KÖNYVTÁROSOK SZERVEZETE SEKCIÓ

EÖTVÖS KÁROLY MEGYEI KÖNYVTÁR – KISFALUDY TEREM

Török András előadása

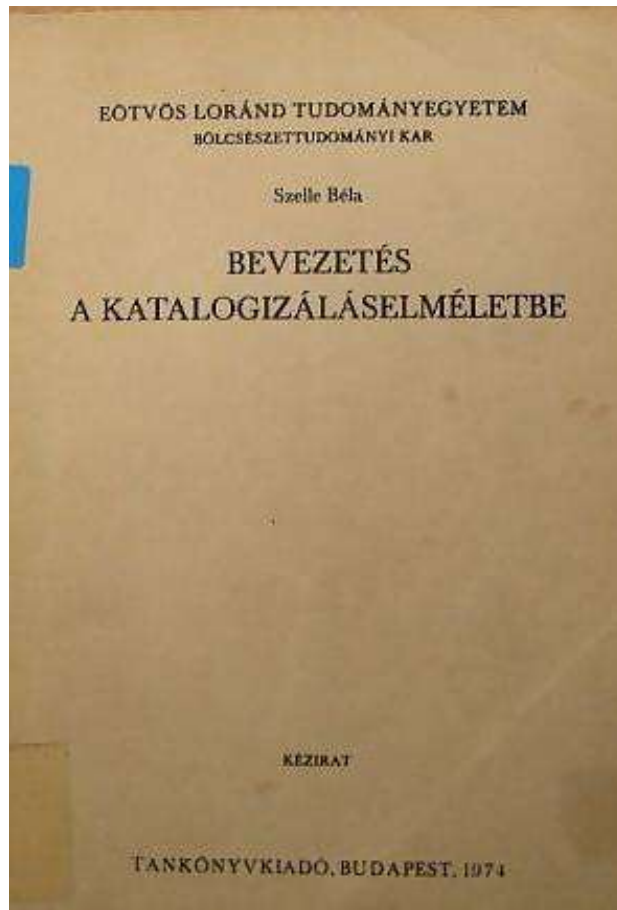
Mottó:

*„A helytörténész nem
születik, hanem lesz”*

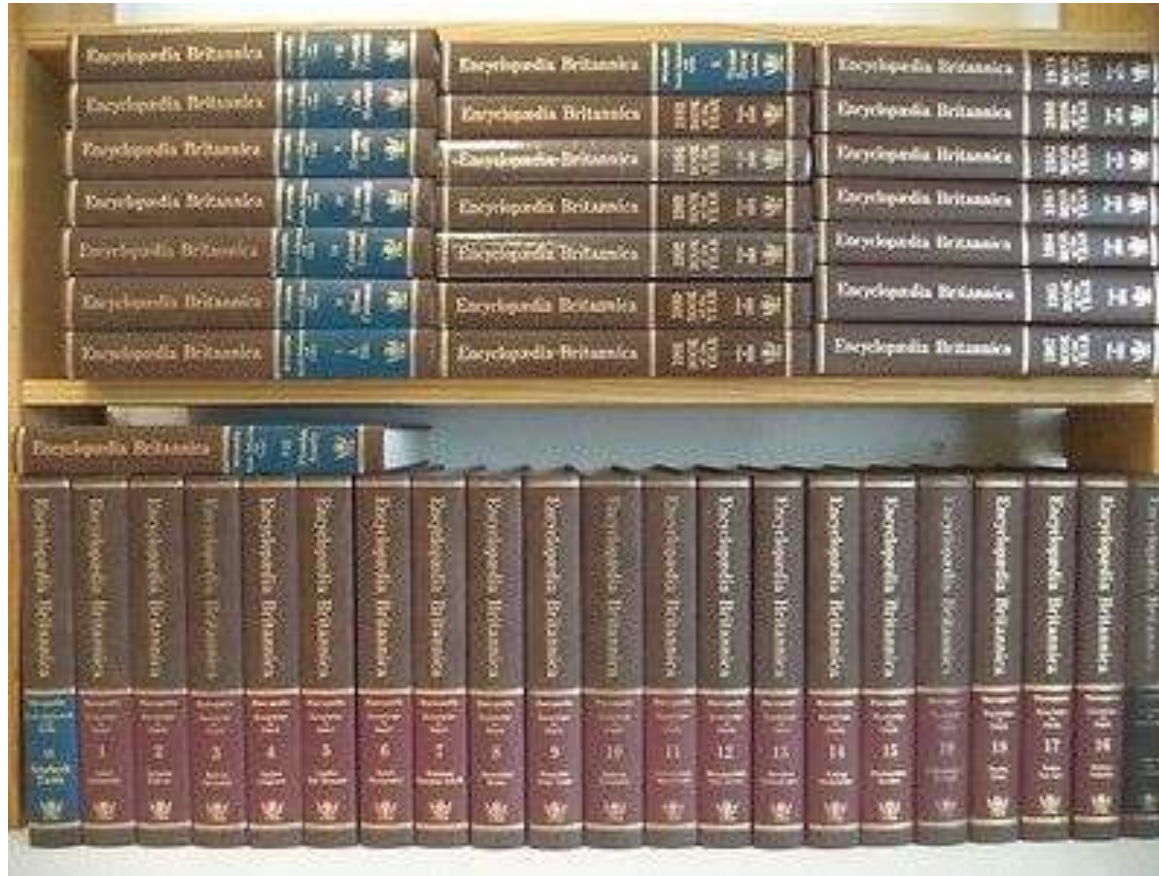
Tudás és mindentudás: miért akartam történész lenni

Egy diákkori emlék a katalógizáláselméletről

Emlék az Akadémiai Könyvtárból

Előadás a Himnuszról a Széchényi könyvtárban

A helytörténész nagyyszerű magányossága

Az ingyenesség: az internet
áldása és átká, a
helytörténész nagy
szövetségese

Ingyenesség,
önkéntesség:
új szerepek
a 21. században

Miért lehet az aktív
helytörténész korunk hőse?

Aki...

Szolgáltató...

Gyűjt...

Megoszt...

Embereket összeköt...

Tárgyakat, fotókat,
embereket kell
gyűjteni

Akkor lehet sikeres,
ha megtanulja magát és az
ügyét úgy promotálni,
mint egy kortárs művész

Sebestyén László felvétele

Kicsoda Simplicissimus
és mik az ő nevezetes
életvezetési szabályai?

Készíts listát a kedvenc
dolgaidról, és tartsd a listát
mindig frissen!

Ne csak tudjál mindent,
de terjeszd is újonnan
szerzett tudásodat!

Legyél egyszerre generalista
és specialista!

Mindig fényképezz!

Száz év múlva

te leszel a múlt

Minden, amit könyvtárosok
tudni szeretnének a
Forteplan Archívumról, de
mindeddig túl elfogódottak
voltak megkérdezni

Lényegében micsoda?

Válogatott, Online, Ingyenes
fotóarchívum

Mit jelent a
Creative Commons 3.0
szabvány?

FOTO:FORTEPAN

3D

évszám: 1900
képszám: 27779találat: 1 / 11
orig: **SCHOCH FRIGYES****MAGYARORSZÁG BUDAPEST V.** Valószínűleg Schoch Frigyes lakása (Budapest, V. Váci utca 55.)
címké: **CSERÉPKÁLYHA GYEREK BUDAPEST +**

LISTÁHOZ

LETÖLTÉS

1900 | 1905 | 1910 | 1915 | 1920 | 1925 | 1930 | 1935 | 1940 | 1945 | 1950 | 1955 | 1960 | 1965 | 1970 | 1975 | 1980 | 1985 | 1990

FORTEPAN©2010-2014. under Creative Commons CC-BY-SA-3.0 licence --- A Fortepan munkáját az OSA Archívum segíti --- Edit+Scan: Aradi Alice, Baráth Endre, Gál László, Lajtai László, Négyesi Pál, Németh Tamás, Pálinkás Zsolt, Péter Gábor, Simon Gyula, Szepessy Ákos, Tamási Miklós, Varga János, Varga F. János --- Adminisztratív háttér: Summa-Artium/Török András --- web: Guti Lajos, Sándor Dávid ---
fordítás: Hegedüs Judit.

DONATE

facebook

FOTÓ ADOMÁNYOZÓK A R, Ábrahám Gábor, Acsán Zsolt, Alkotó5, Anderle Lajosné, Angyalföldi Helytörténeti Gyűjtemény, Arina, Babarczy Eszter, Bakó Jenő, Balassa Péter, Balázs Lajos, Balázs Lőrinc, Balogh Viktória, Bambi, Baráth Endre, Barna Ádám, Bartók István, Bartusch Géza, Bejczy Sándor, Bekker Sándor, Beney Endre és felesége, Benke Imréné, Berényi Márta, Béres Balázs, Berkó Pál, Berta József, Beták Róbert, Beyer Norbert, Bindorfer Ferenc, Bokor Gyula, Borbás János, Bordács Zoltán, Botár Angéla, Braun Antal, Bruckner János, Budapest Főváros Levéltára, Buzás Tamás, Cholnoky Tamás, Csaba Zoltán, Cséfalvay Katalin, Csermely Károly, Csigó Gergely, Csöke József, Csontos Péter, Csorba Dániel, Del Medico Imre, Déri György, Domina Géza, Domonkos Éva, dr Matolay Tamás, Drimbe József, Drobní Nándor, Egri Gábor, Elekes Attila, Éles Andrásné, ELTE Fűvészkert, Ember Károly dr, Eperjesi Gyula, Építész, Erdei Katalin, Erky-Nagy Tibor, Esztergomi Zsolt Nándor Zeneiskola, Fábián Sámuel, Fabos, Bettina, Farkas Jenő, Farnadi Zsolt, Fehérvári József, Fekete Bálint, Fekete László Gyula, Ferencvárosi Helytörténeti Gyűjtemény, Földi Gábor, Fodor István, Forgó Andrea, Foriszek Gábor, Fortepan, Fülöp Imre, G K, Gabányi Erika, Gábor László, Gádos Lajos, Gál József, Gál László, Gál Tamás, Galagonya, Ganóczy József, Gárdos György, Gergely János, Gesztesi Albert, Geuduschek Tibor, GGAABBOO, Góg Emese, Gombóc Eszter, Grauthoff, Ted, Gyöngyi, Győr Város Levéltára, Gyurcsok Gabriella, Hajdu András, Hajdú Zsuzsanna, Hangosfilm, Hatala Zsolt, Házy Zsolt, Hegedüs Judit, Hegyemei Rita, Hegyvidéki Helytörténeti Gyűjtemény, Hentaller Eszter, Herbály István, Herth Viktória dr, Hetényi Zsuzsa, Hídvégi Zoltán, Hirschler András, Hodosán Róza, Hofgesang Tamás, Hornyák Balázs, Horváth Endre, Horváth Lajos, IMRE, Indóház, Jáki László, Jankó Attila, Jankovszky György, Jánosi Katalin, Jávorka, Jones, Gwen, Joó Sándor, Juhász Bence, Juhász Gyula, Juhász József, Juli, Juráncsik Norbert, Jurányi Attila, Kádas Tibor, Kafka Éva, Káldy Zsigmond, Kamrás Notond Ferenc, Karabélyos Péter, Kasza Pál, Katona Zoltán, Kelemen Zoltán, Kerekes Jenő, Kibédi Károly, Kina, Kiskos Vajk, Kiss Ádám László, Kiss Gábor Zoltán, Kiss Katalin, Klenner Aladár, Klipp, Anton, Kölcsey Ferenc Dunakeszi Városi Könyvtár / Petanovics fényképek, Kollányi Ágoston, Komlós Péter, Konok Tamás id, Korenchy László, Körmeny Pál, Kőrös László, Kotnyek Antal, Kovács József, Kovács Károly, Kovács László Péter, Kovács Márton Ernő, Kovács-Palkó Gábor, Kővári Brigitta, Kováts Lajos, Kövendi Katalin, Kozma János, Kozma Krisztina, Kramer István dr, Krantz Károly, Krasznai Gyula, Krepsz Zoltán, Kristek Pál, Kulin Júlia, Kurutz Márton, Lajtai László, Lakatos Mária, László János, Lechner Nonprofit Kft. Dokumentációs Központ, Lencse Zoltán, Lengyel Tamás, Lengyel Zoltán, Library of Congress, Lipóth Lászlóné, Lipovits Károly, Lissák Tivadar, Lőrincze Judit, Lovas Gábor, Ludovika, Lukács Zsolt, Machlik Pál, Madarász Géza, Magyar Bálint, Magyar László/Jánosohalmi Fotótár, Majercsik Tamás, Major György, Makkai Sándor Protestáns Népfőiskolai Egyesület gyűjteménye, Mari Gabriella, Martin Djemil, Márton Gábor, Máté Zsuzsanna, Mátyásfalvi János, Mészáros Zoltán, Mészöly Leonóra, MHSZ, Mihalik István, Miklós Tibor, Military Museum of Southern New England, Mohl József, Moldoványi Eleonóra, Morvay Kinga, Mujzer Péter, Mussa Gyoma Réka, MZSL/Magyar Zsidó Levéltár, MZSL/Ofner Károly, Nagy Beatrix Julianna, Nagy Csilla, Nagy Gyula, Nagy Ilona, Nagy József, Nagy László, Nagy Sándor, Nagy Zita, Nagy Zoltán, Nagypál Géza, National Archives, Négyesi Pál, Nemes Tamás, Németh, Németh Tamás, Nemzetes Ferenc, Nyárádi Gábor, Nyári György, Óbudai Múzeum, Ongrádi Melinda, Ördögkő János, Orosz Heléna, Ötvös Gergely, Pálffy György, Pálfi Balázs, Pálinkás Barnabás, Pálinkás Zsolt, Papp Ágnes, Papp István, Párdányi Miklós, Péchy László, Pesti Brúnó, Pesti Srác, Pesti Srác2, Pétek Edit, Péter Gábor, Pethő Tibor, Petrőczy Dániel, Philipp Tibor, Piarista Levéltár/Holl Béla, Pikola Zsuzsa, Plesovszki Ákos, Pohl Pálma, Privát Fotó és Film Archívum-Höfler Tibor gyűjtemény, Privát Fotó és Film Archívum-Urbach gyűjtemény, PRL, Punka György, Rádió és Televízió Újság, Radnai Márton, Rados Tamás OSB, Rátónyi Gábor Tamás, Reviczky György, Romák Éva, Rosta László, Saly Noémi, Sándor Dávid, Scheidl Antal, Schiffer Pál, Schoch Frigyes, Schwertner Ágnes, Schwimmer János, Sebestyén Bence, Selmeczi Levente, Semmelweis Egyetem Levéltára, Sijmons, Ed, Simon Gyula, Simon Tibor, SK, Somlai Tibor, Stipkovits Fülöp, Storymap.hu, Super8 Alapítvány, Szabó Ferencné, Szabó János, Szabó Lőránt, Szalai Ferenc, Szalay Ákos, Szánthó Zoltán, Szathmáry István, Szávost-Vass Dániel, Székács András, Székely Márton, Székelyi Péter, Szent-Istvány Dezső, Szent-tamási Mihály, Szentpéteri András, Szepessy Tibor, Szerdahelyi Márk, SZF, Szigetváry Zsolt, Szilágyi Csaba, Szinnay Gábor, Szódy Maczók, Szöke Annamária/Anonime, Taffermer Krisztina, Takács Bálint dr, Tarbay Júlia, Tari Őrs, TEHTUBE, Teller Ferenc, Termik András, Tiszinger Róbert, tm, Torjay Attila, Torjay Váler, Török Gyula, Tóth Ágnes, Tóth Károly dr, Tóth Lajos, Tóth László, Tóth Luca Réka, Tripolszki Dalibor, Umann Kornél, Ungváry Krisztián, Urbán Tamás, Urban, Roberto, UVATERV, Varga Dénes, Varga János, Varga Katalin, Varga László, Varga, Pierre, Vargha Zsuzsa, Várhelyi Iván, Várkonyi Benedek, Vaskúti György, Vass Károly, Vass Zoltán, Vedres Ági, Veszprém Megyei Levéltár/Klauszer, Veszprém Megyei Levéltár/Kozelka Tivadar, Veszprém Megyei Levéltár/Nemere Péter, Vogl Elemér, Vojnich Pál, Vörös István, Vova, Wein Sarolta, Weygand Tibor, Willant Anna, Wirthmann Julianna, Wolf-Ferrari, Teodoro, Zágonyi Zsuzsanna, Zainkó Géza, Zichy, Zombory György, Zsanda Zsolt, Zsilinszky Sándor, Zsuhár Zsuzsa

Indulás

2010. augusztus 20

Kb. 5000 kép

(nem annotált, csak időrendben)

Ma: 69 249 kép

(annotált, kereshető)

FOTO:FORTEPAN

Autonómiák láncolata

Válogatás

A „jelentőségtejeljes” képek eszméje

Kurátori döntés kérdése

Időhatárok

Fortepan

1900-1990

*As a matter of fact,
now earlier images, too.*

But not later.

Földrajzi keretek

Magyarország

Nagy Magyarország

Osztrák-Magyar Monarchia

Újabbán:

Magyar turisták képei
a világban bárhonnét

FORTEPAN
RAPID FILM

34

50

FORTEPAN
50

FEKETE - FEHÉR NEGATÍV

FORTEPAN 100

FORTE

ISO 100/21°

KODAK

Az első év

Indulás (Az OSA Archívum támogatásával)

Önkéntes megfejtők tucatjai jelentkeznek

Az első képadományozók jelentkezése

A második év

Megjelennek a keresési lehetőségek

Üzleti ajánlatok (nem fogadják el)

Családi adományozók

A Budapest folyóirat díja

A harmadik év

Gyors népszerűség növekedés

A Fortepant felfedezik a tankönyvírók

A negyedik év

Szerződés a Summa Artium Alapítvánnyal,
A Fortepan Iowa Project kezdete

Az ötödik év

A Fortepan Iowa Project indulása
(University of Northern Iowa, Cedar Falls)

Fordulópont:

Budapest Főváros Levéltára 1500 db.

Klősz képet adományoz

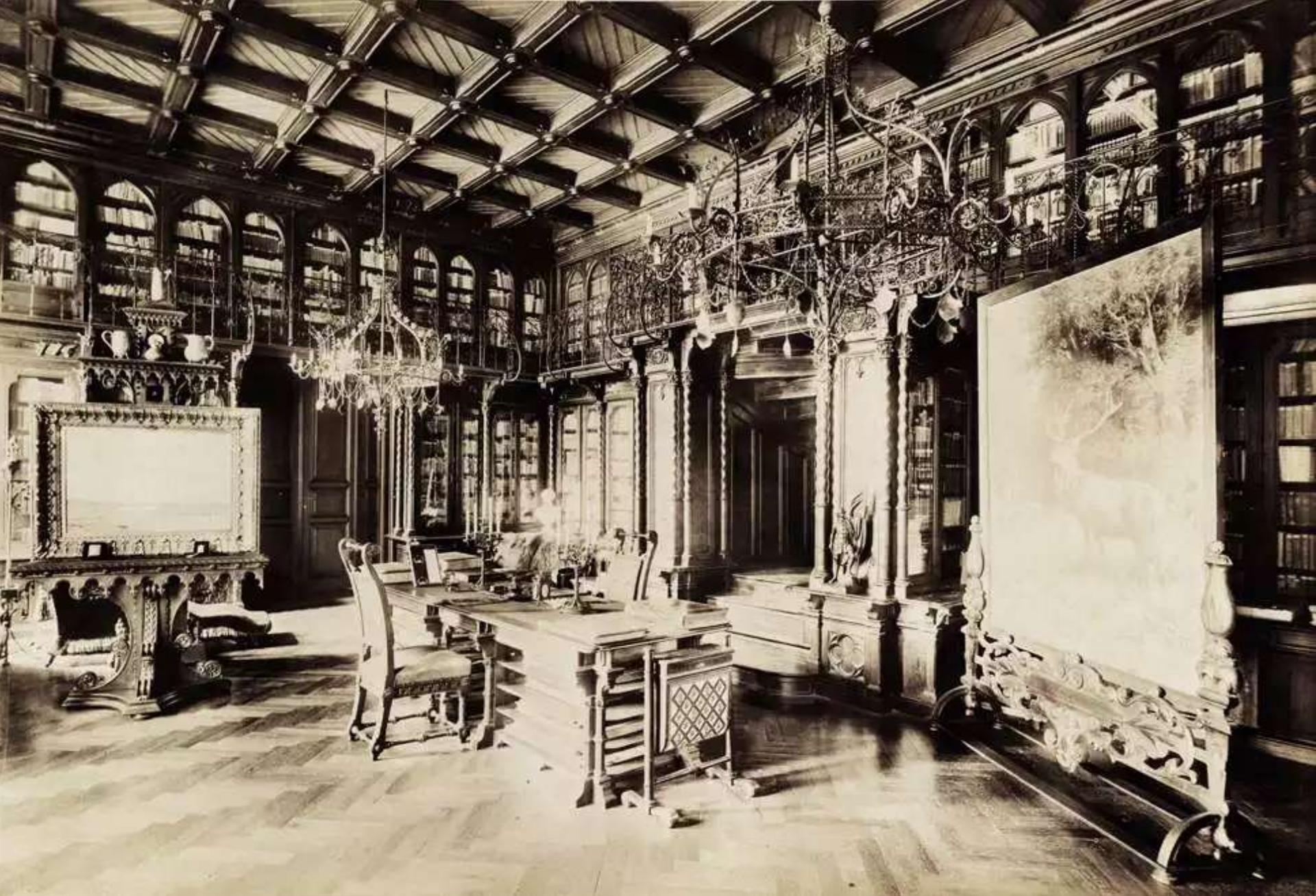
F1001347 1900 Location: 193 Donated by Alfred Becker and Monte Ehlers
Description: A child's finished portrait [Read more and download](#)

Selected photos: 1941

1880 1885 1890 1895 1900 1905 1910 1915 1920 1925 1930 1935 1940 1945 1950 1955 1960 1965 1970 1975 1980 1985 1990 1995 2000 2005 2010

Collection:

767 QV
GUTHMAN & S. N.

GUTHMAN & S. N.

Ontario: Ontario Lumber
By V. V. V. & 9-11

Telefona Italiana
Dr. V. Vercelli n. 2-11

A publikálás menete

Nagy, havi kb. 2000 darabos falatokban

Hírlevélben ismertetik, kb. 10-12
adományozó egyszerre

Fejlődési fázisok

Elszigetelt képek

▶ „Leletek”

▶ „Magánarchívumok”

▶ A szabad hozzáférés forradalom kirobbantása, legalább előkészítése

Egy viszonylag
új lelet

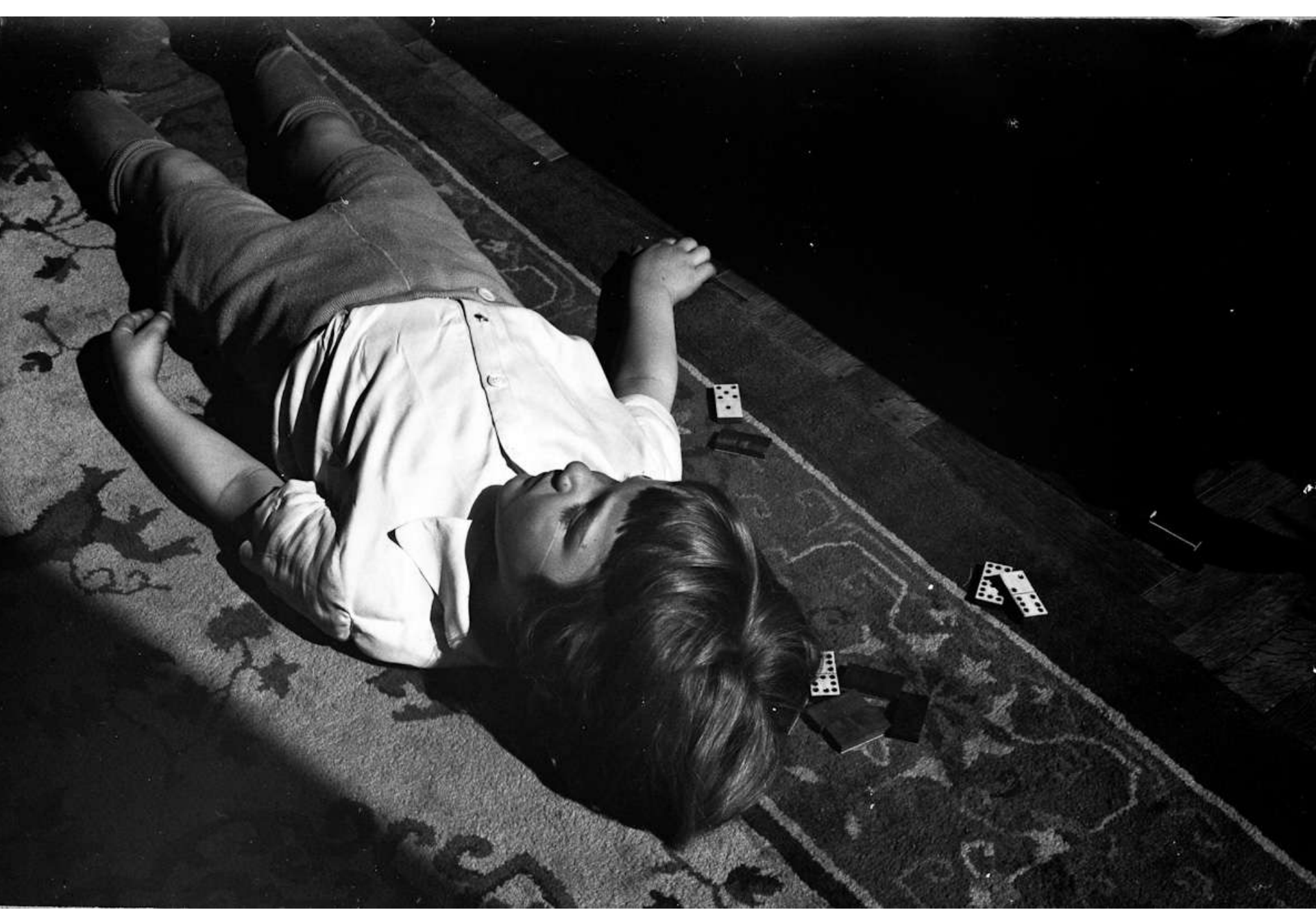
IV. VACZE...
TELEFON 92-817.

Agfa
SUPERFAN
28 SCHRÄGER

Agfa-Filmpack 3 1/4 in.

Alber...

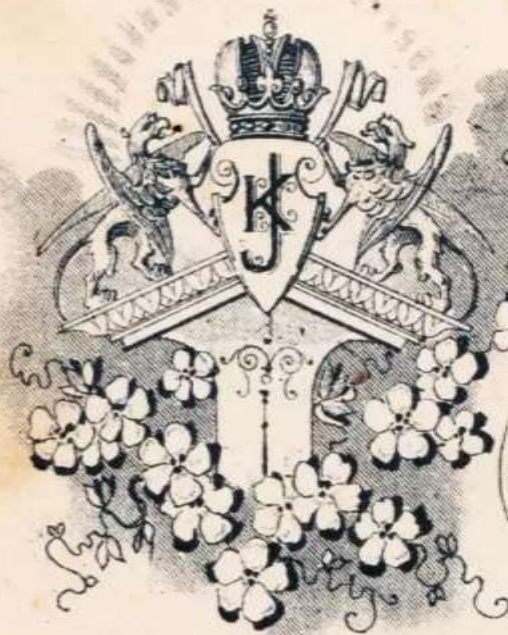

Verzók

Kiss József
FENYKÉPÉSZETI
MÜTERME

— EGER —
Az Érseki lakkal szemben

Utánrendelés bármikor eszközölhető.

Maiés Társa

CSÁSZ ÉS KIR. UDVARI FÉNYKÉPÉSZ

BUDAPEST

NAGY MEZŐ U. 20 SZ.

A.FÖV. ORPHEUM ÁTELLENÉBEN.

AZ EZREDEYES-ORSZ.-KIÁLLÍTÁS KÖRÜL
SZERZETT KIVÁLÓ ÉRDEMEK MÉLTÁNYLÁSÁUL
KIRÁLYI ELISMÉRÉS ÉS ÁLLAMI EZÜST ÉREM

SZÁMOS KIÁLLÍTÁSI ARANY ÉREM ÉS DISZOKLEVÉL
ELISMERT LEGJOBB GYERMEKFELVÉTELEKÉRT

KIVÁLÓ RITUNTETÉS
SZAKIRODALMI MŰKÖDÉSÉRT.
A WIENER-PHOTOGR. GESELLSCHAFT-TÓL

TELEPHON 21:46

JURY TAG
MIDDESHAM 1898

JURY TAG
TEMESVÁROTT 1891

JURY TAG
WEIMAR 1901

BUDAPEST

1896

Az Ezredéves
Orsz. Kiállítás
közül szerzett
kiváló érdemek
mértánylásául
királyi elismerés
és állami ezüst érem

JURY TAG
HILDESHEIM 1893

PARIS 1900. ARANY ÉREM.

JURY TAG
TEMESVAR 1891

JURY TAG
BUDAPEST 1896

Alapítottott 1879 ben.

udvari

fényképész

Kaisérsá

BUDAPEST

NAGYMEZŐ U. 20 SZ. SAJÁT HÁZÁBAN AZ ANDRÁSSY ÚT
KÖZELÉBEN.

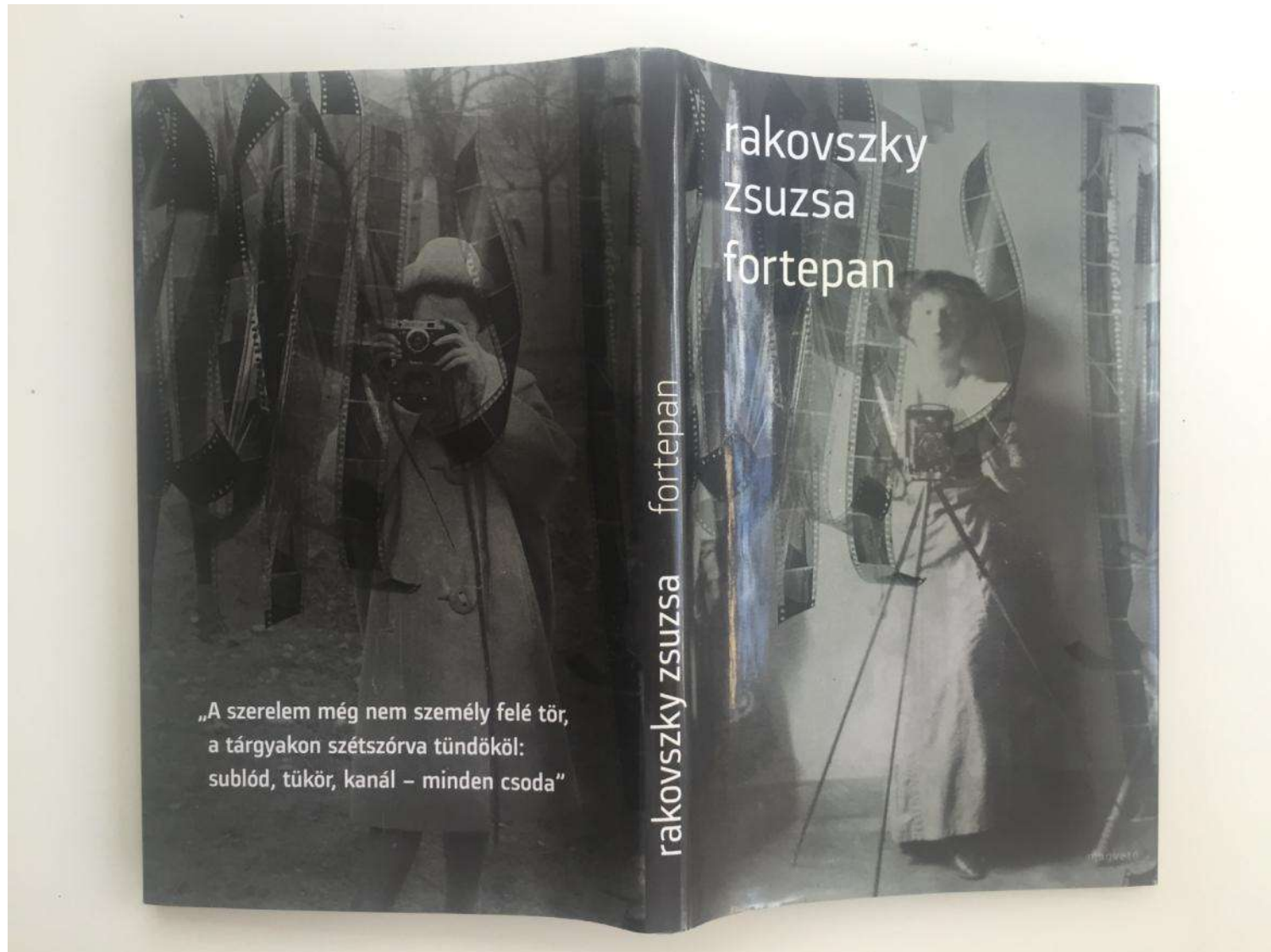
A Wiener Photograph
Gesellschaft tól kiváló kitüntetés
szakirodalmu működésért.
Számos
kiállítási aranyérem
és díszoklevél.

TELEPHON N^o

R. WACHTEL, BEIS.

Handwritten signature or note in the bottom right corner.

A legnagyobb élő költőnő

„A szerelem még nem személy felé tör,
a tárgyakon szétszórva tündököl:
sublód, tükör, kanál – minden csoda”

rakovszky zsuzsa fortépan

rakovszky
zsuzsa
fortépan

A skálavegen zölden világol
a nagyvilág, rúgó légtéren át
üzennek messziről, hogy Párizsban szép a nyár, vagy
Oly távol messze van hazám... Vasárnap

kirándulók a rét magas fűvében
a hamvadó táborúznél banyatt
nézzük, a fellegot hogy gyújtja éppen
lángra lehellelével a sárkány alkonyat,
nyugat felé, ahol a messzeségben
a tiltott kék hegyek hullámszanak,
egy más világ ége néz minket onnan,
anya rab gyermekét, így hittük, színelommal.

címek: orkáncabát, hazugság, műkorcsolya

Elhagyva a zsírskenyerevés és
konfekciós ruházat korszakát,
a zsarnokság puritán szűkeségét
pár élénkebb színfolt rajzolja át.
A kényeszerű hazugság szégyenért
harisnyanadrág és orkáncabát
kárpotól, vetkőzés golyóstollak kora
jön el, Ki mit tud? és műkorcsolya.

Néztük, ahogy sóvár slágerzenére
a férfi és nő orsóként futog,
s krikzkrakszokat és korcsolyájuk éle
a jegbe. Szíveszteri műsorok

poémáin nevetgélünk - s miért ne?
A kisebb rossz a nagy nál nemde jobb?
Őrök tiltakozásban csak elszűbbad a lélek,
s hogy ne ítéltessem, én sem itélek.

Ha nő napi munkából hazatérve
már nem tekni fülé hajolva mos,
s futja kolbásza is, nemcsak kenyérrre,
ha zsarnok s nép egyformán óvatos,
vért csak elvélve önt - nem többet ér-e
a szürke békeség, mint a megoly jogs
harag, mely dacból étlen földhöz csapja a tányért,
s főgyűjja Némethost két elkobott lovát?

(Mellesleg nem tudom, akkor nemesb-e,
a lélek, hogyha mint legfőbb javát,
őrzi múltját, hogy ugyanazt szentesse,
és gyűlötte akárhány éven át?
Vagy ha kész rá, hogy múltját türe vesse,
ha mindenkét megért, mindem belát,
kevésre tör, testét-lelkét kíméli,
s egyetlen célja szárhánsz évig élni?)

De mindegy: nem lehet avas remény
maradékán tengődni napra nap.
A lélek pincében nevelt növény,
naponta újabb sápadt ágakat
növeszt, ha kissé több a tér, a fény,
résen kibújik, rácson megtapad,
s bár satnya, szivós - kőben lenn a mélyben
az idő kéreglemezei észrevetlen

A Fortepan e heti frissítése

A Budapesti Rendőrfőkapitányság

Bűnügyi Technikai Osztálya

helyszínelő képei

1957-1963

LEST
UDVARIAS HA AZT KIVÁNSO,
HOGY VELED IS
SZÉPEN BÁNJANAK

ELMÉN
MÁJUS 1.

PÉNZTÁR

GRÁFVONÓOSZTÁLY

HANGLEMEZEK

RÁDIÓ

ARRR TANIT
ENGELS ES
MAY TI JED
EVE AMIBE-
SZAR SZ DE
JA NYAKIG VAGY A
SZAR SZ KIP SZ
KODJAL ELET SZIM

VAVVAV

Soha véget nem
érő folyamat

FOTO:FORTEPAN

*Aradi Alice, Baráth Endre,
Gál László, Lajtai László,
Négyesi Pál, Németh Tamás,
Pálinkás Zsolt, Péter Gábor,
Simon Gyula, Szepessy Ákos,
Tamási Miklós, Török András,
Varga János, Varga F. János*

A trendi könyvtáros kellékei, Simplicissimus szerint:

- Lelkesedés a technikai újdonságok iránt
- Önzetlenség
- Fáradhatatlanság
- Önpromóció
- Képesség a kevés alvásra

Majdnem mindegyik tanulható...

Köszönöm a figyelmet. Megtalálnak
Budapesten ebben a szép házban:

